

Sygn. akt VI U 1179/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2015 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: S. S. (2)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 27 kwietnia 2015 r., znak:(...)

w sprawie: S. S. (2)

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu S. S. (2) prawo do emerytury od dnia(...)
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu S. S. (2) prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U z 2010 roku, nr 40 poz. 224/ i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.). Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu pracy w szczególnych warunkach w okresie od 1.07.1975 r. do 31.07.1978 r. , od 27.04.1979 r. do 30.11.1990 r. i od 1.12.1990 r. do 31.08.1992 r.

W uzasadnieniu decyzji wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w /w przepisach, ponieważ nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony S. S. (2) złożył odwołanie od tej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż pracował w warunkach szczególnych i zawnioskował świadków na powyższą okoliczność.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Odnosnie w/w okresu zatrudnienia ubezpieczonego, pozwany wskazał, iż w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawionym przez Spółdzielnię (...)w K. przy określeniu stanowiska pracy nie powołano się na zarządzenie resortowe.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony S. S. (2) (ur. (...)), dnia 13.03.2015 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy na dzień 31 grudnia 1998 roku w wymiarze 25 lat, 19 miesięcy i 11 dni. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

- okoliczności bezsporne

Sporną pozostawała okoliczność czy ubezpieczony przez okres, co najmniej 15 lat był zatrudniony w warunkach szczególnych i czy taki charakter miało zatrudnienie ubezpieczonego w wskazywanym przez niego okresie.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, na podstawie, którego ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony S. S. (2) zatrudnił się w Spółdzielni(...)w K.- Zakładzie w N. w dniu 6.03.1975 roku jako pracownik fizyczny. Faktycznie od początku zatrudnienia ubezpieczony pracował w charakterze traktorzysty, początkowo do 31.07.1978 r. a następnie od 27.04.1979 r. do 30.11.1990 r. i u następcy prawnego (...) Zakładzie (...) od 1.12.1990 r. do 31.08.1992 r., gdzie również wykonywał pracę kierowcy ciągnika U. (...). Ciągnikiem ubezpieczony wykonywał usługi transportowe, przewoził wapno z M., pracował przy pracach polowych, przy chemizacji roślin, wozził też buraki cukrowe. Ubezpieczony dowoził również karmę dla zwierząt za pomocą paszowozu i dlatego w umowie o pracę wpisano mu obowiązki dotyczące obsługi zwierząt. Ubezpieczony nie zajmował się jednak obsługą zwierząt w innym zakresie. Przełożonym powoda był świadek Z. B., który wydawał mu codziennie polecenia dotyczące pracy. Praca traktorzysty była stałą pracą ubezpieczonego, którą wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy. Z ubezpieczonym w tym okresie pracował też J. S. w charakterze traktorzysty. W Zakładzie (...)od 1.12.1990 r. do 31.08.1992 r. ubezpieczony również obsługiwał ciągnik, wykonywał usługi chemizacyjne i woził wapno. Przez cały sporny okres pracował z ubezpieczonym świadek I. S., który potwierdził stałą pracę ubezpieczonego jako kierowcy ciągnika. W świadectwie pracy z dnia 2.08.1978 r. wydanym za okres od 7.03.1975 r. do 31.12.1978 r. przez (...) w K. wpisano, że ubezpieczony pracował jako pracownik fizyczny-traktorzysta. W świadectwie pracy z dnia 30.11.1990 r. wydanym za okres pracy od 27.04.1979 r. do 30.11.1990 r. wskazano, że ubezpieczony pracował jako traktorzysta. Podobny zapis znajduje się w świadectwie pracy wydanym przez Zakład (...) za okres od 1.12.1990 r. do 31.08.1992 r. Ubezpieczony otrzymał też świadectwa pracy w szczególnych warunkach, bez powołania na zarządzenia resortowe, z tym, że w świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 30.11.1990 r. wpisano iż ubezpieczony pracował on w szczególnych warunkach dopiero od 1.07.1975r.

-dowód: zeznania świadków: Z. B., J. S.-zapis protokołu rozprawy k. 28, zeznania świadka I. S., ubezpieczonego -zapis protokołu rozprawy k. 36, dokumentacja z okresu zatrudnienia.

Sąd uznał zarówno zeznania świadków jak i ubezpieczonego za wiarygodne. Świadczyli dokładnie opisali charakter wykonywanej przez ubezpieczonego pracy, nadto w tym samym czasie byli zatrudnieni również w/w zakładach pracy, zatem widywali ubezpieczonego w trakcie wykonywanej przez niego pracy a świadek Z. B. był przełożonym ubezpieczonego i wydawał mu polecenia dotyczące pracy, więc jego zeznania stanowiły miarodajny dowód na wykonywane przez ubezpieczonego obowiązki. Wskazać należy, iż zarówno zeznania świadków jak i ubezpieczonego dodatkowo znajdują potwierdzenie w znajdującej się w aktach sprawy dokumentacji osobowej ubezpieczonego z okresu zatrudnienia.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. z 2009 roku, nr 153,poz.1227 / oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego(art. 184 ust 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.)

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.)

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe w tym zeznania świadków, ubezpieczonego oraz akta osobowe ubezpieczonego pozwala na stwierdzenie, iż ubezpieczony w okresie od dnia 6.03.1975 roku do 31.07.1978 r. a następnie od 27.04.1979 r. do 30.11.1990 r. i od 1.12.1990 r. do 31.08.1992r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy ciągnika- tj. wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 184 ust 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego

pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie „A” dziale VIII poz. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczony ma wymagany łączny 15 letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zaliczenie wymienionego wyżej okresu spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.)

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W punkcie 2 wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekał w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, bowiem świadectwa pracy w warunkach szczególnych nie spełniały wszystkich niezbędnych wymogów formalnych co wymagało przeprowadzenia dowodowego przed Sądem w celu ustalenia charakteru pracy ubezpieczonego w spornym okresie.

SSO Ewa Milczarek